

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Liberci rozhodl soudkyně JUDr. Helenou Špráchalovou ve věci **péče o nezletil. Petra** [redacted], *zastoupeného kolizním opatrovníkem Městským úřadem Frýdlant, syna Radky* [redacted], a Petra [redacted], *právně zastoupeného Mgr. Simonou Oriničovou, advokátkou se sídlem Pardubice, Sladkovského 767, o úpravu péče a výživy pro dobu před rozvodem i po rozvodu manželství, t a k t o:*

- I. Nezletilý Petr, nar. 11.3.2007, se svěřuje s účinností od 1.11.2014 do 30.6.2016 do péče matky a s účinností od 1.7.2016 do péče otce.**
- II. Otec je povinen platit na nezletilého výživné ve výši 2.000,- Kč měsíčně, vždy do každého 15. dne v měsíci předem k rukám matky, počínaje 1.11.2014 do 30.6.2016.**
- III. Nedoplatek na výživném za období od 1.11.2014 do 30.4.2016 v celkové výši 18.000 Kč je otec povinen matce zaplatit do jednoho roku od právní moci tohoto rozhodnutí.**
- IV. Matka je povinna platit výživné na nezletilého Petra ve výši 1.000 Kč měsíčně, vždy do každého 15. dne v měsíci předem, k rukám otce, počínaje dnem 1.7.2016.**

V. Řízení o úpravu styku se z a s t a v u j e .

VI. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Matka se domáhala u soudu úpravy poměrů nezletilého pro dobu před rozvodem i po rozvodu manželství rodičů, bez odůvodnění. K výzvě soudu sdělila, že rodiče nežijí ve společné domácnosti a o nezletilého pečuje matka, otec výživné neplatí, matka pobírá sociální dávky. Matka následně požádala o nařízení předběžného opatření, kterým by jí byl syn svěřen do péče, protože otec dosud o dítě nejeví zájem a teď dal plnou moc jiné osobě k vyzvednutí dítěte ze školy. Návrh matky byl zamítnut, neboť neprokázala naléhavost rozhodnutí. Otec se domáhal úpravy styku.

Otec se písemně k návrhu vyjádřil tak, že vyživovací povinnost řádně plnil tak, že do července 2014 měla matka volný přístup na bankovní účet otce, měla čerpat ve prospěch syna 5.000 Kč měsíčně, otec jí plně důvěřoval, nicméně zjistil, že matka po roce a půl fungování dohody začala čerpat nad rámec dohodnuté částky, činila výběry 25.000 – 70.000 Kč měsíčně, otec se musel omezit ve svých podnikatelských aktivitách a musel si vzít úvěr, matce pak omezil přístup. V roce 2014 měl syna u sebe celý jeden měsíc o prázdninách, od listopadu 2011 platí otec výživné 1.000 Kč měsíčně za situace, kdy dosahuje příjmu 12.000 Kč měsíčně, dále synovi nakupuje oblečení a sportovní vybavení, tyto věci má u sebe, hradí mu výcvik jízdy na koni, pořídil mu mobilní telefon za účelem usnadnění komunikace a hradí mu provoz telefonu. Má zájem o styk s nezletilým, matka však působí obstrukce, často odjíždí od matky bez syna, jedna cesta za synem přitom stojí 2.000 Kč. Otec podniká v oboru pokrývač, tesař.

Z výpovědi otce bylo zjištěno, že matka odjela s chlapcem na návštěvu příbuzných a už zde zůstala, chlapec začal v místě bydliště matky chodit do školky, řekla, že pro sebe potřebuje volnost. Otec se snažil dát rodinu dohromady, ale to se nepodařilo. Matka si vzala i společné auto a notebook, zpočátku říkala, že se vrátí nebo že když bude mít svůj byt, mohli by to znovu společně zkusit. Podle dohody měla matka zpracovávat otcí faktury a brát si pro syna 5.000 Kč měsíčně. Otec by chtěl syna do své péče, je schopen se o něj postarat, od roku 2013 má přítelkyni, do té doby věřil, že se soužití obnoví. Se školním nebo předškolním zařízením nebyl v kontaktu, matka si to nepřála a nechtěl dělat konflikty. Syna si chtěl vyzvedávat ve škole, ale tam mu řekli, že s tím matka nesouhlasí a že by na něj zavolali policii. To otec doložil potvrzením školy, že si matka nepřaje, aby chlapec odcházel s otcem nebo osobu jím pověřenou. Otec podniká v Chrudimi, tam má svoji klientelu.

Z výpovědi matky bylo zjištěno, že po odchodu ze společné domácnosti chtěla vztahy urovnat, ale když přijela pak do místa bydliště otce, našla ho v posteli s kamarádkou. Otec pro syna jezdí každých 14 dnů od září 2014, matka pracovala brigádně, vydělala si 10.000-15.000 Kč měsíčně, nejdřív bydlela u své sestry, pak se přestěhovala do bytu 3+kk a žije s přítelem, který je Slovák, dostává dávku na bydlení, potvrdila, že nakládala s účtem manžela, a to s jeho vědomím, i v roce 2014, kdy pobírala příspěvek na bydlení. Problém byl ve škole s vyzvedáváním syna, protože ho chtěla vyzvednout partnerka otce dříve, než bylo dohodnuto. Matka nemá jiné dítě a jinou vyživovací povinnost, syn chodí do druhé třídy, chodí na fotbal za 600 Kč na půl roku. V létě 2014 byl nezletilý měsíc u matky a měsíc u otce, společné auto jí bylo ukradeno, neměla ho pojištěné. Pracuje jako pokojská s příjmem 10.000 Kč, za bydlení platí 9.000 Kč, partner matky chce v Čechách postavit dům.

Soud s ohledem na rozdílná vyjádření rodičů ve věci ustanovil znělce z oboru klinické psychologie PhDr. Karla Noska, který po vyšetření rodičů, partnerky otce, partnera matky a nezletilého dospěl k závěru, že Petr má k oběma rodičům kladnou citovou vazbu, v době vyšetření o něco výraznější k matce. Rovněž oba rodiče mají k nezletilému kladný, zřetelnými emocemi podložený vztah, matka ho dokáže projevovat přesvědčivěji než otec, ten spíše vychází ze svých výchovných cílů, převažuje u něj větší náročnost, více hodnocení a usměrňování. Bylo rovněž zjištěno, že nezletilý je v prostředí matky negativně ovlivňován vůči otci, například byl chlapec matkou informován o tom, že mu otec odcizil peníze, je mu situace vysvětlována tak, aby otce vnímal jako osobu, která ho nemá dost ráda a která se zachovala k němu špatně. Ovlivnění otcem v neprospěch matky nebylo zjištěno. Chlapec má pozitivní vztah k partnerce otce, dobře s ní vychází, v prostředí u otce jsou nabízeny velmi atraktivní podmínky pro děti Petrova věku a partnerka otce je schopna Petra velmi dobře usměrňovat. Dle rozhovoru s partnerem matky pan [REDAKCE] do vztahu nezletilého a otce nezasahuje. Výchovné předpoklady obou rodičů jsou vyhovující, mají převážně kladné dopady na nezletilého, u obou rodičů byl shledán určitý nedostatek v plnění rodičovských rolí, pokud nedokázali chlapce ušetřit vlastních sporů. Matka se projevuje méně citlivě k nezletilému, chlapci interpretuje některé stránky sporu způsobem, který narušuje a oslabuje vztah k otci. Výchovné předpoklady partnerky\ otce jsou zcela vyhovující, její působení je zatím krátkodobé. Kooperace rodičů je omezená, pozadí sporů je spojeno s finančními otázkami a pocitem rodičů, že na rozchod finančně doplatili. Spory rodičů komplikují vztah nezletilého k oběma rodičům. Střídavá péče je s ohledem na situaci nežádoucím řešením – pro nezletilého by znamenala střídání škol i vrstevnického zázemí. Jedinou možností je výlučná péče se širokým stykem s druhým z rodičů. Chlapec v době vyšetření projevil mírnou preferenci matky, dle znalce by adaptačně zvládl i přechod do prostředí u otce. Dílčí kritika na adresu otce z úst nezletilého vychází ze kreslených informací, které mu byly poskytnuty, bylo by na místě, aby v přítomnosti obou rodičů a mediátora mu bylo otevřeně vysvětleno, jak je to s penězi, jejichž účel a využití rodiče interpretují odlišně - za účelem nedeformování chlapcovy psychiky v emoční a vztahové rovině.

Po podání znaleckého posudku požádal otec o předběžné opatření, protože matka sice přislíbila souhlas s vycestováním nezletilého na lyžařskou dovolenou do zahraničí, ale následně s otcem přestala komunikovat, nebrala telefony, na sms nereagovala, základní škola nepovolila uvolnění nezletilého z vyučování s odůvodněním, že matka s vycestováním nesouhlasí. Soud návrhu vyhověl a určil matce povinnost strpět vycestování do zahraničí s otcem v době od 2. ledna do 9. ledna 2016.

Znalec byl vyslechnut při jednání a sdělil, že chlapec mu na počátku řekl, že matka si nepřeje, aby k otci chodil, pak si uvědomil, že to říkat neměl. Matka dosahuje drobnými kroky deformování psychiky nezletilého, muselo by dojít ke změně jejich postojů, ale je otázkou, zda je toho vůbec schopna. U otce znalec předpokládá větší pochopení pro citové potřeby dítěte a eventuální kontakt s matkou, jako ideální by při změně péče znalec viděl přechod o letních prázdninách. Vyjádřil obavu, že při trvajícím nevhodném ovlivňování matkou chlapec začne styk s otcem sám odmítat. Jednání matky shledal účelovým.

Ve věci byla jako svědkyně vyslechnuta i partnerka otce Eva [REDAKCE], která uvedla, že s otcem žije asi tři roky, vztah je spokojený, Petra zná již od věku asi jednoho roku, od doby společného soužití s otcem má s ním bližší vztah, nejsou mezi nimi konflikty. Partnerka otce má dvě děti, Petr si rozumí s jejím synem ve věku 11 let, s nezletilou 13 letou dcerou jsou vztahy komplikovanější. V době pobytu Petra u otce děti sdílejí jeden pokoj. Paní [REDAKCE] podniká, má ranč, provozuje agroturistiku, cvičí koně. Komplikace s přebíráním chlapce od matky byly třikrát, dokonce jednou za přítomnosti policie, protože matka dala pokyn, že otec si dítě nemůže převzít. Problémy nastaly v době, kdy otec odebral matce možnost nakládat se svým účtem. Paní [REDAKCE] ráno vozí děti do školy. Chlapec je nyní

při přebírání vystresovaný, matka mu řekla, že kdyby bydlel u otce, ona by pro něj nejezdila. Petr se bojí komukoliv svěřovat se svými zážitky, do Francie s otcem nechtěl jet, že ho tam zastřelí atentátníci. Matka otci nevolá, pokud chce nějakou změnu, musí otci zavolat Péťa. Nepovedlo se dohodnout styk o jarních prázdninách, otec se matce dovolal až ve čtvrtek. Ve věci byl rovněž vyslechnut partner matky a sdělil, že bydlí s matkou od prosince 2015, s chlapcem se zná dva roky a tři měsíce, v minulosti u matky nějakou dobu pobýval, a pak se vrátil na Slovensko, ale stále sem jezdil. S chlapcem má dobré vztahy. Petr sám říká, že k otci nechce a nechce mu ani zavolat, zážitky s otcem nesděljuje, neřekne, proč nechce k tátovi. Pan [REDAKOVAN] má na Slovensku dvě děti, jezdí za nimi na víkend, platí výživné 100 Euro, na úhradě bydlení se s matkou podílejí.

Soud si vyslechl i nezletilého Petra. Otec požadoval, aby byl kvůli možné manipulaci vyslechnut za přítomnosti znalce z oboru psychologie, soud však měl za to, že přítomnost znalce je nadbytečná. Nezletilý soudu sdělil, že chodí dom třetí třídy, bydlí ve Frýdlantu s mamkou a Milanem, u taťky bydlí v jednom pokoji s Danem a Klárou, je tam nyní každých 14 dnů, mají tam koně, psy, králíky, morčata, ovce, kozy, prasata i slepice, pomáhá s péčí o zvířata. Doma u mamky má dva papoušky a kočku. V létě bude měsíc u mamky a měsíc u taťky, bude měnit školu, protože chodí do krásného lesy a musí chodit do Frýdlantu, doveče si změnu školy i spolužáků představit, protože ani ve Frýdlantu už nebude mít stejné spolužáky, kamarádi nastupují do jiných škol. Doveče si představit stálé bydlení na ranči. Mamka ho do školy vozí, doma má počítač, u taťky tablet.

Kolizní opatrovník navrhl péči otce, oba rodiče pak svoji výlučnou péči. Matka navrhla i rozsah styku, jaký by umožnila otci a žádal určení výživného od listopadu 2014, do té doby má výživné za vyrovnané. Šetřením v místě bydliště obou rodičů bylo zjištěno, že mají dobré podmínky pro péči o nezletilého.

Z daňového přiznání otce za rok 2013 byl u otce zjištěn základ daně 208.298 Kč, daň nulová, za rok 2014 117.436 Kč, daň 0 a za rok 2015 184.048 Kč a daň 2.760 Kč. Matka doložila, že pobírala v roce 2011-2013 přídavek na dítě 500 Kč, od dubna 2014 610 Kč, do dubna 2011 rodičovský příspěvek 3.800 Kč a následně příspěvek na bydlení ve výši kolem 5.526 Kč, v evidenci ÚP byla od 12.3.2011 do 3.9.2014, do srpna 2011 pobírala podporu v nezaměstnanosti a do 16.4.2012 podporu při rekvalifikaci. V říjnu až prosince 2014 byla zaměstnána u firmy Antonie Hotels s příjmem kolem 15.000 Kč čistého, v roce 2015 pobírala průměrný příjem kolem 13.000 Kč, nadále pobírala příspěvek na bydlení ve výši 5.526 Kč do ledna 2015 včetně a následně ve výši 3.815 Kč a 4.315 Kč minimálně do prosince 2015.

Podle § 908 občanského zákoníku nežijí-li spolu rodiče nezletilého dítěte, které není plně svéprávné, a nedohodnou-li se o úpravě péče o takové dítě, rozhodne o ní i bez návrhu soud. Podle § 906 odst. 1 občanského zákoníku má-li být rozhodnuto o rozvodu manželství rodičů dítěte, soud nejprve určí, jak bude každý z rodičů napříště o dítě pečovat, a to s uvážením zájmu dítěte; s tímto zřetelem se od souhlasného stanoviska rodičů soud odchýlí jen tehdy, vyžaduje-li to zájem dítěte. Soud vezme v úvahu nejen vztah dítěte ke každému z rodičů, ale také jeho vztah k sourozencům, popřípadě k prarodičům. Podle odstavce 2 téhož ustanovení soud může rozhodnout i tak, že schválí dohodu rodičů, ledaže je zřejmé, že dohodnutý způsob výkonu rodičovské odpovědnosti není v souladu se zájmem dítěte. Podle § 907 odst. 1 občanského zákoníku soud může svěřit dítě do péče jednoho z rodičů, nebo do střídavé péče, nebo do společné péče, soud může svěřit dítě i do péče jiné osoby než rodiče, je-li to potřebné v zájmu dítěte.

Provedeným dokazováním bylo zjištěno, že matka v roce 2011 s nezletilým od otce odjela ke svým příbuzným, zpět se nevrátila. Rodiče poté žili odděleně, matka měla přístup k účtu otce, z něhož měla čerpat 5.000 Kč měsíčně, ale dle otce byly výběry podstatně vyšší a matka toto tvrzení otce nezpochybnila, přesto, že přístup na účet otce měla pouze do

července 2014, výživné považuje za vyrovnané do listopadu 2014, otec od tohoto měsíce začal přispívat částkou 1.000 Kč. U rodičů nebyl zjištěn majetek, který by mohl mít vliv na výši vyživovací povinnosti, oba mají v posledních letech nové partnery, matka svého partnera neuváděla jako osobu spolubydlící a nadále pobírala příspěvek na bydlení, rovněž pobírala příspěvek na dítě i v době, kdy měla prakticky neomezený přístup k účtu otce a její příjmy byly minimálně o 5.000 Kč měsíčně vyšší. Rodiče nemají jinou vyživovací povinnost. Matka dle znalce drobným působením na nezletilého jedná proti jeho zájmu, směrem k oslabení citových vztahů k otci (uváděním skutečností, které mají nezletilého přesvědčit, že ho otec nemá rád), a toto působení bylo zřetelné i v průběhu řízení, kdy nejdříve například povolila chlapci lyžařskou dovolenou s otcem, následně ve škole nesouhlasila s uvolněním a chlapci řekla, že ho tam zabijí teroristé. Znalec i při jednání považoval takové působení matky za velmi negativní, projevil obavu z možného narušení vztahu tak, že chlapec odmítne k otci jezdit. I partnerka otce se zmiňovala o tom, že je chlapec při cestě k otci vystresován, a to i po seznámení rodičů se závěry znaleckého posudku. Chlapec bude v současnosti měnit školu i spolužáky a vyjádřil se tak, že by mu bydlení na ranči nevyhovovalo.

Soud dospěl po provedeném řízení k závěru, že je v zájmu nezletilého svěřením do péče otce, když jiný typ péče než výlučná péče jednoho z rodičů není prakticky realizovatelný a navíc existuje i obava z dalšího možného negativního působení matky. Chlapec by měl po prázdninách nastoupit do jiné školy a změna školy a spolužáků v souvislosti se změnou bydliště by neměla mít negativní vliv, sám uvedl, že si bydlení u otce dovede představit. O prázdninách by měl mít dostatek času se na změnu připravit, proto soud rozhodl o změně od 1.7.2016, aby nezletilý dokončil školní rok v dosavadní škole. Pro dobu od listopadu 2014 do 30.6.2016 byl nezletilý svěřen do péče matky, a to v souladu se skutečným stavem, a zároveň bylo toce určeno výživné odpovídající zjištěným poměrům - příjmu otce v posledních dvou letech v průměru 13 -14.000 Kč měsíčně a potřebám nezletilého odpovídajícím mladšímu školnímu věku, ničím mimořádným nezvyšovaným. O výživném ze strany matky soud rozhodl s přihlédnutím k zjištěným příjmům matky a potřebám nezletilého, dále zohlednil majetkové poměry obou rodičů a jejich životní úroveň (§ 913 odst.1 a 915 odst. 1 občanského zákoníku), a odpovídajícím shledal výživné ve výši 1.000 Kč měsíčně. Řízení o návrhu otce na úpravu styku zastavil podle § 16 z.zřs., neboť po svěřením nezletilého do péče otce je další řízení nadbytečné. Matka v průběhu řízení úpravu styku pro sebe nepožadovala a soud má za to, že s ohledem na možnosti rodičů je třeba, aby se rodiče zkusili dohodnout tak, tak doporučil znalec a otec projevil ochotu. V případě, že by k dohodě nedošlo, je na místě podat návrh.

O nákladech řízení hrazených státem soud rozhodne dodatečně, jakmile nabude právní moci rozhodnutí o přiznání znaleckého. O náhradě nákladů účastníků soud rozhodoval podle § 23 zákona o zvláštních řízeních soudních s přihlédnutím k tomu, že nebyly zjištěny skutečnosti, které by přiznání náhrady nákladů odůvodňovaly.

P o u č e n í: **Proti tomuto rozhodnutí je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem prostřednictvím Okresního soudu v Liberci, písemně, trojmo. Nebudou-li povinnosti uložené tímto rozhodnutím plněny dobrovolně, lze podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.**

V Liberci dne 25. dubna 2014

Za správnost vyhotovení:
Brennerová Denisa

JUDr. Helena Špráchalová
soudce

Toto rozhodnutí č.j. 10 Nc 429/2014 ze dne 25.4.2014 nabylo právní moci ad I.-IV. dne 8.12.2017, ad V. dne 16.8.2016 ve spojení s doplňujícím rozsudkem č.j. 10 Nc 429/2014-350 a rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem pobočka v Liberci č.j. 30 Co 257/2016-448 ze dne 20.11.2017.

Doložku připojila dne 13.12.2017 Martina Fišerová